

Asia: VN/5035/2018

Lausuntopyyntö ylimpien laillisuusvalvojen tehtävien jakoa koskevasta työryhmän mietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriö on 20.6.2019 päivätyllä lausuntopyyntönsä pyytänyt puolustusministeriöltä lausuntoa ylimpien laillisuusvalvojen tehtävien jakoa koskevasta työryhmän mietinnöstä.

Puolustusministeriöllä ei ole erityistä huomautettavaa työryhmän mietinnöstä. Puolustusministeriö katsoo, että mietinnön mukainen malli tukee hyvin eduskunnan oikeusasiamiehen kansliaan kertyneen Puolustusvoimien toiminnan erityistuntemuksen hyödyntämistä jatkossakin ja siten edistää laillisuusvalvonnan tarkoituksen toteutumista.

Puolustusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävien jaosta annetun lain 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan oikeuskansleri vapautetaan velvollisuudesta valvoa lain noudattamista sellaisissa eduskunnan oikeusasiamiehen toimivaltaan kuuluvissa asioissa, jotka koskevat muun muassa sotilasoikeudenkäyntiä. Työryhmä ei ole esittänyt tähän muutoksia tai täsmennyksiä. Puolustusministeriö katsoo, että esityksen perusteluita olisi hyvä täsmentää siten, että siitä kävisi yksiselitteisesti ilmi, mitä ja kenen suorittamia toimenpiteitä ”sotilasoikeudenkäynnillä” tarkoitetaan. Tällä viitataan erityisesti syyttäjän suorittamaan syyteharkintaan, joka jäänee käytetyn termin ”sotilasoikeudenkäynti” normaalin sisällön ulkopuolelle. Ei liene tarkoituksenmukaista, että sotilasoikeudenkäyntilaissa tarkoitettun prosessikokonaisuuden ensimmäisiä vaiheita (esitutkinnan käynnistäminen, esitutkinta, Puolustusvoimissa tapahtuvat prosessivaiheet) ja loppuvaiheita (oikeudenkäynti tuomioistuimessa) valvoisi eduskunnan oikeusasiamies ja prosessin keskivaiheeseen sijoittuvaa syyteharkintaa valtioneuvoston oikeuskansleri.

Herrala Jenni
Puolustusministeriö

Kuhanen Katariina
Puolustusministeriö